

ГРАЂАНСКИ РАТ У ХРВАТСКОЈ (1991-1995)

Зборник радова XIX

Издавачи:

Удружење Срба из Хрватске, Београд
Српско културно друштво „Зора“ Книн- Београд
Српска читаоница „Др Јован Рашковић“ Београд

Уређивачки одбор:

Стојан Целајлија
Мирко Бјелановић
Маринко М. Вучинић

Уредник:

Маринко М. Вучинић

Редактор:

Данко Перић

Рецензенти:

Др Никола Жутић
Др Момчило Диклић

Лектура и коректура:

Милена Шећеровић

За издавача:

Маринко М. Вучинић

Техничко уређење:

Фабула ностра, Београд

Штампа:

Свен, Ниш

Тираж

500

Штампање монографије омогућио је:
КОМЕСАРИЈАТ ЗА ИЗБЈЕГЛИЦЕ И МИГРАЦИЈЕ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ISBN 978-86-89877-33-5

ГРАЂАНСКИ РАТ У ХРВАТСКОЈ (1991–1995)

Зборник радова XIX

Приредио
Милојко Будимир

УДРУЖЕЊЕ СРБА ИЗ ХРВАТСКЕ
БЕОГРАД
2023

САДРЖАЈ

РИЈЕЧ УРЕДНИШТВА	IX
Др Никола Жутић, научни савјетник СРПСТВО У ЛИЦИ И ШИРОЈ КРАЈИНИ И СТВАРАЊЕ ХРВАТСТВА.....	11
Др Софија Божић Институт за новију историју Србије, Београд СРПСКИ СРЕДЊИ ВЕК И МИТОВИ ХРВАТСКЕ ИСТОРИЈЕ У ИСТРАЖИВАЊИМА АНТОНИЈА (АНТУНА) ФАРЧИЋА.....	28
Др Александар Лукић, научни сарадник Институт за новију историју Србије ГОРЊОКАРЛОВАЧКА ЕПАРХИЈА НА КОРДУНУ У ВРЕМЕ СТВАРАЊА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ДРЖАВЕ 1918–1919. године	43
Др Андреј Вујновић, МУЗЕЈ СРБА У ХРВАТСКОЈ – СТУДИЈА СЛУЧАЈА	54
Мр Јован Чанак ПОКРЕТ ЗА ОТЦЈЕПЉЕЊЕ СРБА ИЗ САСТАВА НДХ И СТВАРАЊЕ СРПСКЕ АУТОНОМИЈЕ ПОД ТАЛИЈАНСКОМ ВЛАШЋУ ТОКОМ 1941.	70
Др Жарко Димић, Архив САНУ у Сремским Карловцима ВРЕМЕ ЛАЖИ И НЕСКРИВЕНОГ ЗЛОЧИНА.....	117
Мирко Бјелановић, генерал мајор у пензији СТРАДАЊЕ СРПСКОГ НАРОДА.....	122

Др Александар Лукић, научни сарадник
Институт за новију историју Србије

ГОРЊОКАРЛОВАЧКА ЕПАРХИЈА НА КОРДУНУ У ВРЕМЕ СТВАРАЊА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ДРЖАВЕ 1918–1919. ГОДИНЕ¹

Апстракт: Друштвено-религијски живот већинског српског становништва Кордуна, једне од области Троједне Краљевине Хрватске, Далмације и Славоније Аустро-Угарске монархије, развијао се у оквирима Горњокарловачке епархије. Завршетак Првог светског рата омогућио је да се спроведе попис православног становништва („писаније народа“) од стране српских православних свештеника током прве године (1918–1919) постојања југословенске монархије Карађорђевића. Попис показује са колико је српских душа Кордун ушао у нову државну формацију, која ће потрајати наредних неколико деценија, те пружа пресек броја становника који ће се, стицајем историјских околности у наредном периоду драстично мењати током двадесетог века, углавном насилно и трагично. У раду ће бити приказан попис и стање српских православних црквених општина на простору Кордуна у оној мери у којој то дозвољавају сачувани историјски извори. Чланак је настао на основу извора похрањених у Хрватском државном архиву у Загребу, штампе и историографске литературе.

Кључне речи: Срби, Кордун, Аустро-Угарска, Троједна краљевина Хрватска, Славонија и Далмација, Горњокарловачка епархија, Српска православна црква.

¹ Чланак је настао као резултат рада у Институту за новију историју Србије који финансира Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, на основу Уговора о реализацији и финансирању научноистраживачког рада научноистраживачке организације у 2023. години бр. 451-03-47/2023-01/200016 од 3. 2. 2023.